

Trädvandring i Botan

Som en del i firandet av Botans 250-årsjubileum anordnade Skara Gille en trädvandring i parken den 18 september. Omkring 70 personer kom till Botan för att lyssna och lära. Landskapsarkitekt Claes Mörner stod för vandringen, han började med en historisk återblick om botaniska trädgårdar. Botan bygger på träd, i parken finns ca 300 träd och till Skarabornas glädje planteras nya träd på grönområdet mot Viktoriaskolan bland annat finns en Halländsk kastanj.

De första moderna botaniska trädgårdarna anlades i norra Italien i anslutning till universiteten. Den första botaniska trädgård uppfördes på 1540-talet i Pisa. Redan på 1300-talets första hälft inrättades trädgården i Salerno och i Venedig. Därefter uppfördes botaniska trädgård i anslutning till olika universitet över hela världen och där blev målet forskning och studier i medicin och växter. De botaniska trädgårdarna blev även statussymboler, då det krävdes mycket pengar för att upprätthålla namnet botanisk trädgård. I Paris anlades en botanisk trädgård av Jean Robin, denna användes för att få blommönster som användes som till gobelängindustrin. Senare kom trädgården att förvandlas till en vetenskaplig anläggning som ännu finns kvar. En av senare tiders botaniska trädgårdar är Royal Botanic Gardens utanför London denna grundades 1730.

Som den äldsta botaniska trädgården i Sverige räknas Uppsala, den anlades av Olof Rudbeck d.ä. 1655, trädgården kallas numera Linnéträdgården.

Det var inte så konstigt att Botan i Skara anlades 1775, Peter Hernqvist med veterinärskolan på plats i Skara behövde forska kring medicin och växter. Peter hade själv varit Paris och studerat och tagit med sig kunskaper som kunde omsättas i praktiken.

I Botan finns ett stort antal träd från olika delar i världen, Claes berättade om träd från norra Europa, syd Europa, Sydostasien, USA, Ryssland m.m och hans kunskap om dessa träd var imponerande. Claes stannade till vid oxlar, rönnar, björkar, lindar och många exotiska växter.

Lindarna var på 1500–1600-talet mycket populära träd, det finns tre olika sorters lind, Skogslind, Parklind och Bohuslind. Träden kan bli mycket gamla. Onyxbjörken en av flera björkar är en flikbladig variant, arten upptäcktes år 1776. Flikbladiga träd är och har varit mycket populära, de ger en skirhet som är vackert.

Det stannades till vid Avenboken och blodbok, Claes berättade att virket från Avenboken är det hårdaste i Sverige. Inom folkmedicinen har bok använts i form av boktjära utvärtes behandling av hudåkommor.

I parken berättades det om Platanen, ett populärt parkträd som ofta planterades i allé. Platan är ett stort träd med bred oval krona och en karakteristisk stam med åsar och bark som flagnar i plattor, ljusgrå och mörkbrun struktur. Trädet är inte hårdigt i vår växtzon, men på 1600-talet bildades en hybrid s.k. Londonplatan” som klarar vårt klimat. Den Falsa Platan (Tysk lönn) är en invasiv art.

Katsura eller s.k. Kakträd växer i Japan och Kina gärna vid vattendrag. Höstfärgerna är vackert gula löv som övergår till röda. När löven förmulnar på marken kan man känna en svag doft av nygräddade bullar.

Vandringen avslutas vid en Kamtjatka björk från östra Ryssland, den odlas i trädgårdar och parker i södra och mellersta Sverige där den uppskattas för sin snövita bark och robusta vinterhårdighet. Claes Mörner tackades för den intressanta guidningen som säkert ökat intresset för träd hos många.

En ceremoni hölls vid den nyuppsatta minnestavlan över den tragiska olyckan som skedde vid studentexamen 1996. Charlotte Kristensson berättade varför MV-kören alltid tar av sig sina mössor just vid eken där minnestavlan nu står. En av deltagarna i MV-kören läste upp ett brev från en av studenterna från 1996, där beskrevs en blandning av glädje och sorg. Delar av gamla MV-kören hedrade stunden med en sång.

Kvällen avslutades med kaffe och bulle vid de nya parkmöblerna i Botan, dessa har skänkts av Skara Gille.

Text Lena Brodin, Foto Freddie Wendin